

ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸೋರ್ಸಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಬದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಅರ್ಬನ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆಹಾರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಇರುವ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು-ಬೇಸರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹುಕು ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿ ಜನಗಳ ನೀರಿನ ಭವಣ್ಯವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕ.—ಈಗ ಸದಸ್ಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಮುಖಾಂತರವೇ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

(ii) *re :Need of grant of extension of time for repayment of loans due to the Co-operative Societies by the Agriculturist.*

SRI K. H. HANUMEGOWDA (Hassan).—I call the attention of the Minister for Cooperation regarding extension of time for repayment of loans due to the Cooperative Societies by Agriculturist.

SRI K. H. RANGANATH (Minister for Co-operation).—I state as follows.

It is true that the prices of foodgrains and coconuts have fallen compared to the position obtaining last year.

The Government have determined to bring down the prices and in pursuance of this policy the prices of various commodities are showing a downward trend. There is no cause for anxiety as Government have taken necessary measures to procure surplus grains offered by the growers at support prices.

In case, the agriculturists find the support prices as low and want to hold their surplus stocks for some time, to get better prices, consistent with Government's policy, they could avail of the facilities of produce loans available through the Societies in their areas and repay the loans that have fallen due.

Further, the Reserve Bank of India, which directs the credit policy of the country, have laid down that the question of conversion of crop loans into medium term loans has to be considered only where the crop yield falls below the prescribed level i.e. 6 annas. There is no provision for such conversion on account of the fall in prices.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮತ್ತೂ ಆತಿ ವರ್ಷ ರಾಗಿ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು ಈ ವರ್ಷ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಜವಾರ್ ೧೭೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು ೪೫ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜವಾರ್ ೧೯೦-೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು ೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ರೇಟು ಡೌನಾಗಿದೆ. ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದಕ್ಕಿರದರಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ರೈತರು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಒಂದಕ್ಕಿರದರಷ್ಟಾಗಿದೆ ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ರೇಟನ್ನು ಇಳಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಫುಳಿಯಾಯಿತು, ಬೆಳೆ ಬಂತು. ಈ

ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜವಾರ್ ಹುಳಿತು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ರಾಗಿ ೭೫೦ ಕೊಂಡು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಹೇಳಿ. ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅನ್ನ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ವಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೈತರನ್ನು ನೋಡಬೇಕು,

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೋದವರ್ಷ ಫೆಬ್ರವರಿಗೂ ಈ ವರ್ಷದ ಫೆಬ್ರವರಿಗೂ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಹೋದವರ್ಷ ರಾಗಿ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ಈ ವರ್ಷ ೫೦-೮೦ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಇದೆ. ಪಾಡಿ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದ್ದು ೮೦ ರಿಂದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಇದೆ. ನಾವು ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ ಕೊಡುವಾಗ ಒಂದು ಎಕರೆ ರಾಗಿ ಇಷ್ಟು, ಒಂದು ಎಕರೆ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ೮೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಾಂಪೌನೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ೨೨೫ ಬಿ. ಕಾಂಪೌನೆಂಟ್ ೨೨೫ ಬಿ ಕಾಂಪೌನೆಂಟ್ ರಾಗಿ ೧೫೦ ಎ ಕಾಂಪೌನೆಂಟ್, ೧೨೫ ಬಿ. ಕಾಂಪೌನೆಂಟ್, ಈಲ್ಸ್ ಪಾಡಿ ೧೫ ರಿಂದ ೧೫ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್, ೫ ರಿಂದ ೬ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ರಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ನೀವು ಆ ರೀತಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೨೨೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಆವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪಾಲಿಸಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ರೈತರು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ೬ ಆಣೆ ಬೆಳೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಪಾಡಿ, ರಾಗಿ, ಗ್ರೌಂಡ್‌ನಟ್‌ಗೆ, ಶುಗರ್‌ಕೇನ್‌ಗೆ ಲೋನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ, ಬೆಲೆ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಸಾಲ ಇಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ನನ್ನು ಮೀಡಿಯಂ ಲೋನಾಗಿ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೂ ತಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಲ್ಲತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಕಾತುರತೆ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇಷ್ಟಿ ಕಾತುರತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಈ ಸಾರಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಲೋನ್ನನ್ನು ತೀರಿಸಿದರೆ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸಣ್ಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನು ೩ ವರ್ಷ ಸಾಲ ತೀರಿಸದ ಹಾಗೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನೀವು ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ನನ್ನು ಮೀಡಿಯಂ ಟರ್ಮ್ ಲೋನಾಗಿ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ರೇಟ್ ಡೌನ್‌ನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ನನ್ನು ಕೊಡತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಫೆಬ್ರವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಡ್ಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ೯-೫ ತಿಂಗಳು ಒವರ್‌ಡೂ ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತದೆ ಆಗ ರಿಕವರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಒವರ್ ಡ್ಯೂ ಆದರೆ ೧೦-೧೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಾಲದ ಜೇಡಿಗೆ ಕೋಟು ಖರ್ಚು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗೆ ಬುಡಬಿಡುತ್ತದೆ. ನೂರಕ್ಕೆ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಬಡ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಲ ನೆಕ್ಸ್ ಇಯರ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಆ ತಿಂಗಳು ವಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಅಸಹಾಯಕರಾದ ರೈತರು ಹೊಲ ಗದ್ದೆ ಮಾರಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಪುಣ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ತಿಂಗಳು ಟೈಂ ಕೊಡಿ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ಟೈಂ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಬೆಳೆ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ, ಹಾರ್ವೆಸ್ಟ್ ಯಾವಾಗ ಇರುತ್ತದೆ ಆಗ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಆದೇಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಜೂನ್ ಎಂಡ್‌ನೊಳಗೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ರಿಕವರಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ತಾನಾಗಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೂನ್ ಎಂಡ್‌ನೊಳಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ೧೫ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕ್ರಾಪ್‌ಲೋನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರು ಕಷ್ಟಪಡ

ಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರ ಹತ್ತಿರ ೧೮-೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗೆ ಹಣ ತರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. If he clears the loan by the end of June, within 10-20 days he will get another loan.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಲೋನನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಮೊದಲು ಲೋನನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗಿನ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಈಗಿನ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಡಾನ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ರೇಷಿಂಗ್ ಈಗ ಖರೀದಿ ರೇಷಿಂಗ್, ಕಾಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ರೈತನಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್‌ನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—೬ ಆಣೆಗಿಂತ ಬೆಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಅಲ್ಪಿ ಪಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನನ್ನು ಮೀಡಿಯಂ ಟರ್ಮ್ ಲೋನಾಗಿ ಕನ್‌ವರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ೬ ಆಣೆಗಿಂತ ಬೆಳೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾದ ಕಡೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಫಾರ್ಮ್‌ಲೈಸರ್ ರೇಟು ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಫೆಬ್ರವರಿಗೂ ಈ ಫೆಬ್ರವರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತು ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಇಟೀಸ್ ಆಲ್ ದಿ ಸೇಂ. ಕೂಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಫಾರ್ಮ್‌ಲೈಸರ್ ಇದ್ದಹಾಗೇ ಇದೆ. ಈ ಸಾರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆ ಬಂದಾಗ ರೈತರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ನಂಜಪ್ಪ.—ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಂಜೂರತರ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅತೀಸಣ್ಣ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರ ಪೈಕಿ ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಅಥವಾ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಜವಾನ ಆಗಿದ್ದು ತಂದೆ ಮಾಡಿದ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡದೇ ಕೋಡರ್ ಮಿಸಾ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನೋಟಿಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅಂತಹ ಯಾವುದಾದರೂ ನಿರ್ದರ್ಶನವನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, I will not allow any of my officers to abuse that power in that fashion.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ರಾಗಿಗೆ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೨-೩ ಪಲ್ಲೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೀರಿಸಬೇಕು ?

10-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಲ ಜಾಸ್ತಿ ಆದರೆ ಇದನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ರೈತರು ಬೆಳೆದಂಥ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಸಾಲದ ಕಂತು ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಲದ ವಸೂಲಿಯನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ರೇಟ್ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಪ್ರಿಡ್ಯೂಸ್ ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೫೦೦-೬೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೀರಾ ? ಇಡೀ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೮೫೦ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಿಡ್ಯೂಸ್ ಲೋನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಐದುನೂರುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗೋಡೌನ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಇದು ಉಪಾಪೋಹದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಲೋನ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಪತ್ರ ಬರೆಯುವುದಾದರೆ ಆ ಲೋನ್‌ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ದಂಡ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಗೋಡಾನ್ ಇಲ್ಲ, ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ೧೭ನೇ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಡಾನ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಅವಶ್ಯಕವಾದರೆ, ನಾವು ಗೋಡಾನ್ ಅನ್ನು ಹೊರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಮನೆಗಳು ಸಾಲ ಕಟ್ಟದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಹರಾಜು ಆದುವು. ಗೋಡಾನ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ರೈತರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ ಮತ್ತು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಲೋನ್ ಲಿಮಿಟ್ ಅನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಡಿಸ್‌ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರು ಕ್ಯಾಪ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಲಿಮಿಟ್ ಅನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(iii) *re : forcible collection of wet assessment plus water rate by Revenue authorities in Sakalespur, Alur and Belur taluks.*

SRI K. M. RUDRAPPA (Saklespur).— I call the attention of the Minister for Revenue regarding hardship and harassment caused to the ryots in Saklespur Sub Division due to forcibly demanding and collecting water rate plus wet assessment.

SRI N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).— I wish to make the following statement :

In the calling Attention Notice tabled by the Member, Sri K. M. Rudrappa, it is alleged that in Saklespur Sub-Division namely Saklespur, Alur and Belur Taluks and particularly in Saklespur Taluk, Revenue authorities are forcibly demanding and collecting water rate plus wet assessment even though there are clear orders of Government that water rate and dry assessment is to be collected wherever water rate is imposed and that they are taking coercive steps to collect the accumulated arrears of 10 years in one lump sum which has caused lot of hardship and harassment to ryots.